

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Variarvm Lectionvm Libri Dvo Theodori Canteri
Ultraiectini**

Canter, Dirk

Antverpiæ, M. D. LXXIII.

Quòd Pythagorei iis qui defecissent à philosophia, cœnotaphia extruebant,
& ex eo Nazianzeni locus illustratus. Cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70886)

Capitolium, quàm ex nomine Iouio nuncupatur.
Hec ille.

Quòd Pythagorei iis qui defecissent à philo-
sophia, cenotaphia extruebant. & eò
Názianzeni locus illustratus. CAP. XII

INTER alia præclara & singularia in
Pythagoricorū, illud notatu nō indignū mibi
est, quòd dicitur iis qui defecissent à philosophia
& qui temerè eam diuulgassent, cenotaphia
mortuorum extrusisse: quòd auctorū testimoniū
confirmabo. Origenes itaq. in libro contra Celsum
sic inquit: Cæterum Pythagorei cenotaphia extru-
bant iis, qui defecissent à philosophia, reflexo
ad idioticam vitam, nec ideo deterior habitu
Pythagoras, in doctrina & demonstrationibus
eius discipuli. & Clemens libro quinto Stromateon
Φασὶ γὰρ οὐδὲν ἰσοπαροῦν τὸν Πυθαγόρειον αὐτῶν
τὰ πράξασι τὰ τῶν Πυθαγορέων σαφῶς, ἀλλὰ
τὸ δὲ ἀφελῆς, καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἡρώδης οὐκ ἐπι-
δοῦν ἐν τῇ βαρβάρῳ φιλοσοφίᾳ νεκρῶν καὶ ἀ-
επιουῶν τῶν δολμάτων, καὶ ἀδυνατοῦ ἀεὶ
ἐν τοῖς πάθεσι τοῖς ψυχροῖς. Atq. hæc ob causam
Hipparchus etiam grauissimè increpatur à
Pythagorico, in quadam ad eum epistola, qua
num extat, & quam hoc loco integram subi-
grauabor. Lysis Pythagoricæ Hipparchi
Posteaquam ex hominum consortio Pythagoras
cessit, nunquam in animum induxi, ut discipulus

Ant. Mus.
Varia Lect.
LIII
28

ram eius congregationem dispersum iri putarem.
 Quoniam verò præter spem, tanquam à magna
 nauis oneraria, in vasto pelago distracta, alius alio
 delati disgregatiq; sunt: piùm est, me quoque diui-
 norum & grauissimorù eius præceptorum esse me-
 morem, neque profanare aut communia facere sa-
 pientia dona ys, qui ne per somnium quidem mun-
 dati sunt animis & purgati. Non enim fas est qui-
 busue offerre quæ tantis laboribus comparata sunt.
 Non magis quàm auarù Eleusiniarum Dearù my-
 steria profanis exponere. Aequè verò sunt iniusti &
 impij utriq; hæc qui faciunt. Par est autem re-
 putare animo, quàm longũ tempus eminentes con-
 sumpsimus, depellendis maculis quæ pectoribus no-
 stris insederat: donec quinq; superatis annis disputa-
 tionũ eius, sermonũq; capaces euaderemus. Quemad-
 modũ enim tinctorum ea vestimẽta, quæ tincturã ac-
 cipere debet, stringẽdo purgã expurgat, ut inelabilem
 tincturã imbibat, & quæ expurgari nunquã possit:
 ad eundem modum diuinus vir præparabat eos, qui
 amore philosophiæ tenerentur, ne fallerentur ab iis,
 quos bonos honestosq; futuros esse spem concepisset:
 non enim adulterinam eruditionem tractabat, nec
 laqueos quibus Sophistarũ vulgus adolescẽtes impli-
 cat, nihil boni aut veri docente: sed diuinarũ hu-
 manarumq; resũ scientiam tenebat. Illi verò in præ-
 textum adhibita eius doctrina, multa & mirabilia
 faciunt, irretitis non ritè ac temerè adolescentibus.

Quæ

Quae causa est ut difficiles & impudentes
 ciant suos auditores. Inculcant enim moribus
 fufis & turbidis theoremata & orationes
 Quemadmodum si quis in profundam puteum
 ac luto plenum, infundat puram ac limp
 aquam, & caenum perturbat, & aquam in
 redigit: eadem etiam corum, qui sic docent
 centur, est ratio. Densi enim & profundi
 circa mentem & cor eorum, qui non pure
 ty, impati sunt, quibus omnis mansuetudo
 tio obscuratur, quantumvis in conspectu quidem
 foris aucta: ac subeunt hunc cumulum omnis
 ris malitiae excrescentes & impediētes, neque
 nentes prospicere rationem. Nominabo autem
 mum matres earum recensens, intemperantiam
 auaritiā. Ambae verò sunt fecundissimae. Ex
 temperantia igitur progerminant scelera, temer
 tia, ac proditioes, & auorrentes à natura
 ptates, atque impetus quidam vehementiores,
 mortem & precipitia impellentes. Iam enim
 busdam vim etiam intulerunt libidines, ut
 à matribus, neque à filiabus abstinere: & vi
 tes legem, patrem, ciuitatem atque regem, &
 centes cubitos quasi captiuos ad extremum exitum
 per vim & violentiam rapiunt. Ex auaritia
 progignuntur rapina, parricidia, sacrilegia, vi
 norum grassationes, & quaecunque horum sunt
 finia. Oportet igitur primum syluas, in quibus
 affe
 men
 vine
 que
 at n
 laut
 non
 philo
 est,
 prac
 tuit.
 temo
 is m
 quia
 ram
 At n
 gerim
 Si igit
 iam o
 cerie
 verbi
 tau
 zuch
 traie
 ubi
 clu
 Lyfid
 obseru

Ant. Mue
 Varia Lect
 LIII
 23

affectus nutriuntur, igni, ferro, ac omnibus instru-
 mentis expurgare, & rationem ab his affectibus
 vindicare, ac tum demum boni aliquid inserere at-
 que tradere. Quae didicisti quidem summo studio,
 at non executus es, o praclare, postquam Siculas
 lauitias degustasti, a quibus te vinci ac superari
 non oportebat. Multi vero dicunt, publice te etiam
 philosophari, id quod facere Pythagoras auersatus
 est, qui Damæ filiae suae propositi monumentis ac
 praeceptis, ea cuiquam extra familiam tradere ve-
 nuit. Illa vero cum multis pecuniis vendere huius-
 modi libros posset, noluit; sed egestatem ac paren-
 tis mandatum omni auro potius esse atque anti-
 pius iudicavit. Aiunt autem eandem moritu-
 ram, Bisstalia filiae suae hoc idem praeceptum dedisse.
 At nos cum simus viri, non recte nos erga illum
 gerimus, sed conuentorum sumus transgressores.
 Si igitur mutatus fueris, gratulabor; sin minus, iam
 iam obysse mihi videberis. Hactenus ille. Quae
 curie multum lucis allatura spero his Nazianzeni
 verbis in quadam epistola, ubi sic inquit: κοῦρον τὸ
 ταῦτα δ' ἐξέειπε. εἰ μὲν οὐδὲ μεταβάλλοιο, ἀλλὰ νυῦ
 χαρήσομαι, τῆς Πυθαγορικῶν ἐπιπρὸς φιλοσόφων
 ἐπιταγῶν ἐπιπρὸς ἰσχυρῶν. εἰ δὲ μὴ, ἐπιπρὸς
 μὲν ἐργασίᾳ, τέθνηκας μοι. ἐγὼ δὲ τῆς τοῦ μὲν οὐκ ἐπὶ
 σὺν χαρὶν ἐπιπρὸς. Alludit autem hoc loco ad finem
 Lysidis epistolae, quod miror à nemine interpretum
 obseruatum.

C

Apu-